

Bestuursprocesrecht in constitutioneel-rechtsvergelijkend perspectief

VRAAG: Hoe beïnvloeden de (impliciete) constitutionele uitgangspunten van het Nederlandse stelsel van bestuursprocesrecht de ruimte voor de bestuursrechter individuele dan wel bovenindividuele rechtsbescherming te bieden?

METHODE: Kritisch-reflectieve rechtsvergelijking

I Theoretisch Kader

Constitutionele principes
*VOICE – RIGHTS –
EXPERTISE*

→
“Het narratief van
het bestuursrecht”
←

Bestuursprocesrecht:
*Toegang / Object van geschil
Toetsing / Uitspraakbev.*

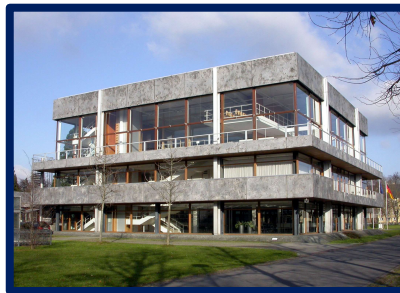
II Rechtsvergelijking

USA

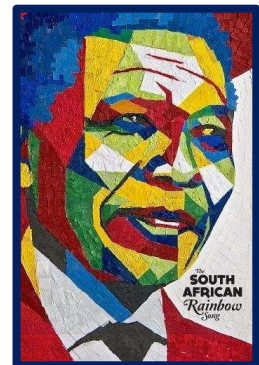
Bestuursrecht als
regulatory policymaking

DUITSLAND

Subjectieve
(grond)rechtsbescherming

ZUID-AFRIKA

Right to a good
administration

III Nederland

Constitutionele erfenis:

Machtenscheiding
Democratie als legaliteit
Ruimte voor effectief
overheidsbestuur
Objectieve
rechtsbescherming

Huidige impasse:

Geen échte individuele
rechten-bescherming
Onvoldoende grip op
normstelling
Gevolg: Veel “Awb-geklus”

Dé vraag voor de
toekomst:

Hoe ontwikkelen we het
bestuursprocesrecht op
een constitutioneel
verantwoorde wijze?